

40 hrdinov – sv. mučeníkov zo Sebasty

10. marca 2024 ✝ Svätec týždňa

Obyčaj nosiť korunu na znak hodnosti i vlády a ako odplatu za zmužilo dobyté víťazstvo je tak stará ako samo ľudské pokolenie. Králi a kňazi východných národov nosili koruny a vence. Gréci a Rimania odplácali zásluhy svojich hrdinov tiež korunami. A tieto dočasné,

z lístia a ratolestí uvité koruny a vence prinášali tým, ktorí ich nosili, vážnosť a vysoké hodnosti.

Čo sú však tieto vetché koruny oproti iným, večným a nezvädnutým vencom i korunám, ktorými Hospodin korunuje svojich hrdinov, ktorí vo svätom boji a zápase za vieru i cnosť zmužilo vytrvali, nezlomení ani strachom zo smrti, ani bolestnými mukami nepremožení!

Medzi vojenskými jednotkami (légiami) rímskych cisárov bola i légia nazvaná «hromová» (Legio XII Fulminata). Stala sa všeobecne chýrnou za cisára Marca Aurelia, úhlavného nepriateľa kresťanov. Tento totiž viedol vojnu s Markomanmi, ktorí už od prastarých čias, ešte pred narodením Krista Pána, bývali na územiach terajšej Moravy. Roku 162 po Kr. vypukla hrozná, osemnásťročná vojna medzi národmi žijúcimi na sever od Dunaja a Rimanmi, pretože cisár Marcus Aurelius zaumienil si územia obývané Markomanmi, Kvádmi a Sarmatmi, ktoré sa približne na dnešných územiach Čiech, Moravy a Slovenska rozprestierali, zabrať a spraviť z nich Rímu podmanenú časť sveta.

40 sv. mučeníkov zo Sebasty; slonovinový reliéf, Konštantínopol, 10. stor. po Kr.

zdroj: wikimedia commons / Múzeum byzantského umenia (Inv. č. 574; získané v 1828; Bartoldiho zbierka), Bode-Museum, Berlín

Približne dva roky po začatí vojny stáli rímske vojská na spomenutej podhorskej rovine, ktorá sa nad dnešným Komárnom medzi Hronom a Váhom rozprestiera. Horúčava bola veľká a v celom okolí, kde rímske vojsko stálo, nebolo žiadneho prameňa s vodou. Okolo Rimanov boli zhromaždení nepriateľskí Markomani a Kvádi, stále novými a novými prepadmi dorážali na smädom umorených a ranami zoslabnutých Rimanov. Boli to takmer všetko pohania, hoci nie úplne, lebo v tom čase sa kresťanstvo už aj v rímskych légiiach začalo šíriť.

Pohanskí vojaci i s dôstojníkmi začali vzývať svojich bohov o pomoc. Ale nadarmo. Z jasnej oblohy ďalej pieklo slnko, rovnako ako pred ich modlitbami, po daždi ani chýru. Osmelili sa teda aj kresťanskí vojaci, padnúc na kolena a pozdvihnúc ruky k nebu, volať o pomoc k Ježišovi Kristovi. A zrazu zjavil sa na jasnom nebi čierny mrak, mocný dážď sa spustil a umorené vojsko občerstvilo sa nachytanou vodou, vymylo najpálčivejšie rany a napojilo svoje smädné stáda. Ale sotvaže Markomani zbadali, že Rimania nedávajú pozor, využili to k svojmu prospechu a nanovo zaútočili na zoslabnutých Rimanov. Avšak, keď na modlitbu kresťanských vojakov sa na rímske jednotky spustil občerstvujúci dážď, vtedy sa na Markomanov spustil neobyčajne veľký ľadovec, blesk za bleskom a hrom za hromom bil do nich takou silou, že sa dali na bezhlavý útek.

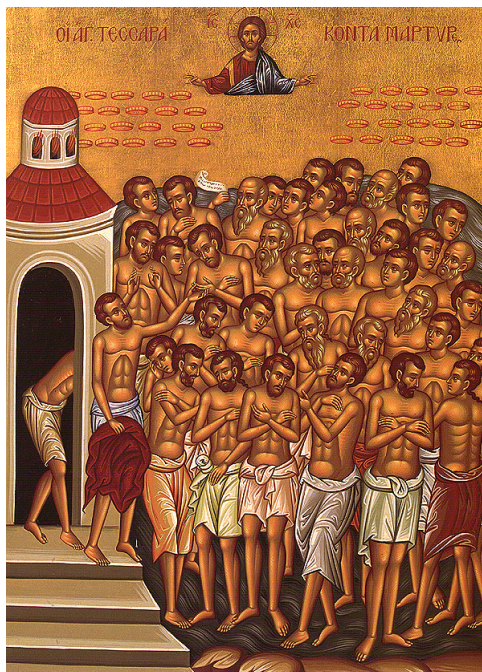
O stopäťdesiat rokov neskôr bolo v tejto «hromovej» légii štyridsať vojakov, ktorých pamiatka slávi sa v katolíckej Cirkvi (i pravoslávnej) podnes. Boli to napospol horliví kresťania, ešte mladí a udatní, a práve vtedy aj so svojou légiou nachádzali sa v Malom Arménsku (dnešné Turecko). Aký život viedli pred krstom, to nie je známe, ale že potom viedli život opravdivo kresťanský a príkladný, to môžeme vidieť z ich mučeníckej smrti, ktorá nastala takto:

Roku 320 vydal cisár Licinius rozkaz, aby každý rímsky poddaný pod hrozbou trestu smrti obetoval bohom. Prišiel teda cisársky miestodržiteľ aj do mesta Sebasta, kde časť „hromovej légie“ sa nachádzala a vyzval vojakov, aby obetovali pohanským bohom. Vtedy vystúpilo z radu štyridsať vojakov, ktorí smelo vyhlásili, že oni, súc kresťania, pohanským bohom obetovať nemôžu.

Miestodržiteľ sa zľakol, že až toľko udatných mužov zdráha sa obetovať bohom a skúšal si ich získať najprv lichotením a sľubmi. Vidiac však, že takto nepríde k vytúženému cieľu, dal pred ich očami zhromaždiť tie najukrutnejšie mučenícke nástroje. No odvážni kresťanskí vojaci, nevšímajúc si sľuby a múk sa nebojac, zastávali svoju vieru neohrozene, a milosťou v srdci posilnení odvetili miestodržiteľovi:

«Načo by nám boli tvoje hodnosti a bohatstvá, ba i cisárova priazeň? Všetky tieto poklady sú pomínutelné a nemôžu byť porovnávané s nepomínutelnými pokladmi vo večnosti. Ani plameňa, ani tvojho škripca sa nebojíme, lebo i tieto mučenícke nástroje sú pomínutelné, rovnako ako naše telá. My sa nebojíme iného ohňa, len toho pekelného, ktorý trápi rovnako telo i dušu.»

Touto odpoveďou rozhnevaný miestodržiteľ prikázal vojakov bičovať, boky im železnými hákmi trhať a potom ich do temného žalára vhodiť. Dni strávené v žalári vojaci využili k tomu, aby sa navzájom posilňovali a pripravovali na svoj posledný boj. Premýšľali koľké útrapy museli oni v službe pozemského pána znášať, koľkokrát vystavovali svoj život najväčšiemu nebezpečenstvu, ako odvážne a zmužilo stáli proti nepriateľským kopijam a šípom kvôli cisárovej moci a sláve, a to mnohokrát za cenu neistého víťazstva. Aká by to teda teraz bola pochabosť, keby sa báli o život, keď ide o česť Kráľa všetkých kráľov, Pána Neba i zeme; keby teraz chceli bojazlivo cúvnuť, keď sa im naskytá nepomínutelná koruna večného života. Boh ich dosiaľ ochraňoval v krvavých bojoch, On bude s nimi i v krvavom víťazstve.

40 mučeníkov zo Sebasty

zdroj: wikipedia commons

Pohanská ukrutnosť i teraz vymyslela taký spôsob smrti, aký bol do tých čias neslýchaný. Bolo to práve v zime, krutej zime, ktorá vtedy v hornatom Arménsku dosiahla najvyšší stupeň. Mrazivé, telo i kosti prenikajúce, vetry dudy povetrím. I odsúdili mučeníkov k zamrznutiu pod holým nebom. Oni sa objali a bez

rozpakov zhodili zo seba šaty. Nato ich poviazali a vyviedli von na dvor, v dome ktorého boli verejné horúce kúpele.

Tam museli stáť nahí pod holým nebom v treskúcej zime. Toto miesto pri verejných kúpeľoch bolo ukrutnými tyranmi preto zvolené, aby ešte viac rozmnožili muky sv. mučeníkov. Títo rozničení túžbou po nebesiach trpeli s nezlomnou myslou i srdcom, zvelebujúc Boha a takto sa modliac:

«Pane, štyridsať je nás tu na bojisku za vieru, hotových zomrieť za Teba, popraj nám milosti, aby všetci štyridsiati, ktorý počet Ty si svätým pôstom svojim zasvätil, dobyli sme si víťaznú korunu.»

A Pán skutočne vyslyšal ich modlitbu, lenže spôsobom, akým spolu aj svoju zázračnú moc dokázal. Zima čím ďalej, tým viac prenikala nevinne odsúdeným do krvi a kostí, údy im zmeraveli, „zdreveneli“ a krv, nemohúc v skrehnutých údoch kolovať, valila sa prúdom k srdcu naspäť, oči im začali temnieť a mdloby obchádzať – z kúpeľa medzitým ozýval sa veselý krik ľudí hovejúcich si v teplej vode. Bolo práve okolo polnoci. Strážca, stojac v závetrí pri okne kúpeľného domu, uzrel razom veci netušené.

Neobyčajné modré svetlo ožiarilo dvor, a zdalo sa mu, akoby duchovia zleteli z nebies, držiac nad hlavami mučeníkov nádherné koruny. Začudovaný si sám sebe hovoril: «Čo to len má znamenať? Je to skutočné, alebo len snívam? Či ma oči neklamú, alebo by to mali byť skutočne nebeské bytosti? Sú to snáď koruny, ktoré Boh kresťanmi vzývaný svojim vyznavačom zosiela? Ale veď tých korún je len tridsaťdeväť, a mučeníkov je štyridsať?»

Takéto myšlienky mu prelietali myslou, a vtom hľa, jeden zo štyridsiatic, premožený bolestným mrazom, pretože mu oheň viery v srdci slabšie plápolal, doplazil sa po zemi k začudovanému strážcovi pri okne a prosil ho, aby ho pustil dnu. Poklonil sa pred oltárom falošných bohov a dal sa vložiť do vlažnej vody. Chcejúc ratovať život časný, obetoval večný, ba obetoval spolu s ním i ten časný, pretože porazený mŕtvicou naskutku zomrel. Avšak smrť a skaza, zmocniaca sa náhle jedného, slúžieva druhému často k životu a povýšeniu.

Pohanský strážca, osvietený duchom Božím, osvedčil sa, že chce byť kresťanom, odhodil zbraň i svoj odev a pripojil sa k neohrozene zostávajúcim mučeníkom, a hľa, vtom zrazu zletel štyridsiaty anjel z Neba a štyridsiata koruna zažiarila nad ním v nebeskom lesku.

Keď sa ráno miestodržiteľ o tomto prípade dozvedel, rozkázal na kameň zmrznutých mučeníkov kyjmi utĺcť a spáliť ohňom. Všetci boli mŕtvi, len na najmladšom, Melitonovi, bolo ešte badať známky života. Matka z obavy, žeby v mukách nevytrval, prišla za ním a i teraz hovorila mu: «Syn môj, len ešte chvíľu vydrž to utrpenie, hľa, Ježiš Kristus očakáva ťa v bráne nebeskej a na jeho rukách odnesený ta budeš.» Keď však videla, že syna jej ponechať chcú, aby ho ešte priviedli k odpadnutiu od viery, zdvihla ho ona sama na ramená, prosila, aby len vytrval a sama ho niesla k rozpálenej hranici. Mladík v mdlobách na smrť usmieval sa na matku, položil hlavu na jej rameno a skončil. Hrdinská matka položila osláveného syna sama k jeho druhom na hranicu a ostala tam stáť, kým nezhorel.

Priečelie rímsko-katolíckeho chrámu Sv. štyridsiatich mučeníkov a San Pasquale Baylon, postavenom v neskorobarokovom štýle a nachádzajúcom sa na Via San Francesco a Ripa v

Rione Trastevere, Rím, Taliansko

zdroj: wikimedia commons

Popol zhorených hodili pohanovia do rieky Iris, ale malú časť z neho predsa len zachovali si kresťania a opatrovali ho ako vzácny klenot. Úcta k štyridsiatim mučeníkom – hrdinom šírila sa nevýslovne rýchlo po celom Východe i Západe; tu i tam stavali k ich osláveniu nádherné chrámy, v ktorých až podnes ozýva sa ich chvála i oslava.

Poučenie

Sv. otec Bazil, ktorého rodičia zaopatрили si pozostatky sv. štyridsať mučeníkov, držal raz krásnu chváloreč o ich zápasoch a smrti. V tejto chváloreči, spomínajúc odpadnutie jedného zo štyridsiatich vojakov, povedal: «Žalostný to bol vskutku pohľad, vojak utekajúci, hrdina v zajatí, ovečka Kristova, ktorú vlk ukoristil. Lež o mnoho žalostnejší je pohľad na človeka, ktorý stratil život večný a ani toho biedneho života na zemi si dlho neužil. Darmo teda tento milovník sveta odpadol od viery. Avšak Judáš odišiel a Matejom bol nahradený.» Sv. Bazil teda prísne kára odpadnutie nešťastného vojaka a porovnáva ho s Judášom. A predsa tento vojak len vtedy odpadol, keď už dlhý čas tú najukrutnejšiu zimu znášal a bol by bezmála zanedlho zmrzol.

Čo by však vyššie spomenutý svätý biskup povedal o kresťanoch, ktorí nosia síce toto krásne meno, aby však neprišli do neprijemností s takzvanými osvietencami, aby ich takrečení vzdelanci nevysmiali, ba aby sa im zalúbiť mohli, aby sa stali účastnými ich priazne a zdanlivých milostí, opovrhujú učením katolíckej Cirkvi, jej obyčajmi, jej sviatosťami, a áno, prestupujú jej príkazy bez ostychu!? A to všetko kvôli takzvaným osvietencom a vzdelancom...

Akí sú to však ľudia, títo osvietenci? Často, ba takmer by sa dalo riecť, že sú to väčšinou ľudia, ktorí nikdy nechodia k sv. spovedi, ktorú vraj vymysleli len kňazi; v nedeľu a sviatok v kostole ich nikdy neuvidíš, za to však túlajú sa po poľovačkách, vysedávajú v krčmách – kaviarňach a iných zábavných miestach; pôsty, modlitba sú im veci, ktoré náležia do starých čias; katechizmus nepoznajú, iba ak po mene. Sú to všetko ľudia pokrstení, a tak teda kresťania, ale ich život až veľmi pripomína život pohanov. V Boha oni opravdivo, s úprimným srdcom neveria, inak by nemohli seba samých a svoj rozum tak nad všetku mieru povyšovať, Nebo a Peklo zapierať, a prvú, ak nie jedinou blaženosť vyhľadávať tu v pozemských statkoch. Tieto snažia sa

oni zaopatriť si všemožným spôsobom. Užívať ich potom bez ostychu a telesným vášňam hovieť je takmer jediným cieľom ich života.

A bohužiaľ, nie jeden katolícky kresťan dá sa výsmechom a hanobením od takýchto osvietenecov zväbiť a vyviešť z koľají, ktoré mu predpisuje rozum i svedomie. Nejednen radšej zanedbáva modlitbu, prestupuje pôsty, neprijíma sv. sviatosti, nechodí do kostola, len aby bol považovaný za osvietenca!

Premysli si to a povedz, milý čitateľ, čo ty súdiš o takýchto katolíckych kresťanoch? A čo by o nich povedal sv. Bazil? Zodpovedz si pred vlastným svedomím, či chceš i ty k nim patriť? Nezabudni však zvážiť nasledujúcu pravdu: katolícka Cirkev je buď pravá, Ježišom Kristom založená Cirkev, alebo nie je. Ak je však ona tá pravá Cirkev, vtedy musí každý jej úd veriť a činiť všetko, čo ona prikazuje. Aký to však kresťan, ktorý, hoc pokrstený, katolíkom je a vraj byť chce, a predsa nechce plniť to, čo Cirkev prikazuje. Nech si teda vystúpi z tejto Cirkvi, nech prestane nosiť krásne meno katolíckeho kresťana. Napokon títo osvietenci celkom inak si počínajú, keď im dochádza posledná hodinka. Na smrteľnej posteli túžia potom mnohí po kňazovi, ktorým za života pohrdali, tu by sa radi spovedať, modliť, do kostola chodiť a účastnými stať sa všetkých tých pokladov milostí, ktoré predtým znevažovali. Tu mnohí nariekajú nad bývalou svojou zaslepenosťou, ale ktovie, či to potom nie je už neskoro?!

Ostávaj preto, drahý čitateľ, vždy verným synom Cirkvi a modli sa takto:

Modlitba

Ó, Ježišu môj, Ty základný kameň svojej sv. Cirkvi, ďakujem Ti, že si mi poprial narodiť sa a byť vychovaným v tejto Tvojej svätej Cirkvi. Z celého srdca chcem byť jej živým údom, vo všetko jej učenie pevne veriť, jej predpisy verne zachovávať, jej sluhov a obyčaje ctiť a vážiť si, aby som sa tak Tebe, ó Ježišu, zaľúbil a spasenia večného dojsť mohol. Amen.

-mip-

Staňte sa členom Fatimského Apoštolátu!

Dostanete od nás ako časopis Spojenectvo s Máriou ako dar.

Členovia Fatimského Apoštolátu (FA) však okrem dvojmesačníka dostávajú tiež rôzne sväteniny – medailóny, brožúrky, plakety a podobne. A navyše – za členov FA sú odslúžené sv. omše a tiež sa zvlášť za nich a za nimi spísané úmysly modlia Služobnice Ducha Svätého počas celonočných adorácií, konaných v kláštore každú druhú noc.

Členstvo vo Fatimskom Apoštoláte je dobrovoľné, fatimský apoštol ho potvrdzuje svojím súhlasom a zasielaním pravidelného príspevku vo forme milodaru. Rovnako tak sa však môže fatimský apoštol kedykoľvek rozhodnúť zrušiť svoje členstvo, čo oznámi buď písomne alebo telefonicky.

Pridajte sa teda k našim pravidelným podporovateľom a staňte členmi Fatimského Apoštolátu – prihlásiť sa môžete na tel. čísle **02/222 00 777**.

Svojím členstvom vo Fatimskom Apoštoláte tým najlepším spôsobom podporíte v týchto neľahkých časoch fungovanie Nadácie Slovakia Christiana, ako aj portálu Christianitas.sk a ich neúnavnú snahu o zachovanie nemenného učenia Cirkvi.

Ďakujeme!

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/40-hrdinov-sv-mucenikov-zo-sebasty/>